

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 20
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2023/155

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 3 mei 2023 diende ■■■ (hierna vermeld als: verzoeker), een verzoek in bij de Vlaamse Belastingdienst om een afschrift te verlenen van de volledige aangifte van successie van de nalatenschap van ■■■.

Op 26 mei 2023 werd voormeld openbaarheidsverzoek afgewezen door de Vlaamse Belastingdienst.

Met een mail d.d. 16 juni 2023 heeft verzoeker nu beroep ingesteld tegen de voormelde weigeringsbeslissing vanwege de Vlaamse Belastingdienst. Het beroep werd geregistreerd op 19 juni 2023.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijk verzoek tot openbaarmaking dateert van 3 mei 2023.

De beslissing van de Vlaamse Belastingdienst dateert van 26 mei 2023. Deze beslissing maakt geen melding van de beroepsmogelijkheid en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet. De beroepstermijn vangt bijgevolg pas aan vier maanden na kennisgeving van de beslissing.

Het ingediende beroepschrift dateert van 16 juni 2023 en wordt bijgevolg dan ook als **ontvankelijk** beschouwd.

Gegrondeid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Bestreden beslissing

In de beslissing van de Vlaamse Belastingdienst d.d. 26 mei 2023 wordt verwezen naar de geheimhoudingsplicht voor de personeelsleden van de Vlaamse Belastingdienst, zoals die is voorzien in artikel 3.19.0.0.2 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit en naar de toepassing van artikel 3.20.0.0.1 van diezelfde Vlaamse Codex Fiscaliteit, waarin wordt gesteld dat “het bevoegde personeelslid enkel op verzoek van de betrokkenen in rechtstreekse naam, van hun erfgenamen of rechthebbenden of op verzoek van derden die voldoende belang aantonen een afschrift of een uittreksel van de successieaangiften uitreikt.”

2. Inhoud van het beroepschrift

Verzoeker stelt in haar beroepschrift dat ze wel degelijk een afschrift wenst te bekomen van de volledige aangifte van successie van de nalatenschap van ■■■ en verwijst daarvoor naar twee gerechtelijke beslissingen van het Vrederecht van het kanton te Bree d.d. 23 februari 2023 en 27 april 2023 waarbij, op eenvoudig verzoekschrift van ■■■, het registratiekantoor te Tongeren wordt opgelegd om een afschrift te verlenen van de successieaangifte van de voormelde nalatenschap.

3. Standpunt van de beroepsinstantie

De beroepsinstantie heeft contact opgenomen met de Vlaamse Belastingdienst om toelichting te verschaffen in dit dossier en om een afschrift te bezorgen van het door verzoeker opgevraagde document.

De beroepsinstantie is van oordeel dat de successieaangifte van de nalatenschap van ■■■ niet openbaar kan gemaakt worden in toepassing van artikel II.34, 1° van het Bestuursdecreet. Deze uitzonderingsgrond legt de overheidsinstanties op om een aanvraag tot openbaarmaking, voor zover die geen betrekking heeft op milieu-informatie, af te wijzen als de openbaarmaking afbreuk doet aan de geheimhoudingsverplichting, vastgesteld in een aangelegenheid waarvoor de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest bevoegd is.

In casu wordt in dit verband gewezen op de geheimhoudingsbepaling die is opgenomen in artikel 3.19.0.0.2. van de Vlaamse Codex Fiscaliteit :

“Een persoon die, op welke grond ook, optreedt bij de toepassing van de bepalingen van deze codex of die toegang heeft tot de ambtsvertrekken van de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie, is, buiten de uitoefening van zijn ambt verplicht tot volstreekte geheimhouding over alle zaken waarvan hij wegens de uitvoering van zijn opdracht kennis heeft.”

De personeelsleden van de Vlaamse Belastingdienst zijn gehouden aan de naleving van de voormelde decretale geheimhoudingsplicht uit de Vlaamse Codex Fiscaliteit.

Omwille van voormelde geheimhoudingsverplichting moet de informatie die voorkomt in de opgevraagde successieaangifte van de nalatenschap van █████ in dit dossier en die werd verstrekt door de indieners van de aangifte van de nalatenschap, geheim gehouden worden. De volstreekte geheimhoudingsplicht slaat immers op alle zaken en informatie waarvan de personeelsleden bij de Vlaamse Belastingdienst bij de uitvoering van hun taken/opdracht kennis hebben genomen.

Het doel van voormelde geheimhoudingsverplichting bestaat erin dat de vertrouwelijke gegevens die circuleren binnen de diensten van de Vlaamse Belastingdienst vertrouwelijk blijven en niet ter kennis kunnen komen van derden (verzoeker wordt wel degelijk beschouwd als een derde ten aanzien van de indieners van de nalatenschap in dit dossier), gelet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van alle betrokkenen en het strikt vertrouwelijke karakter van de informatie (beschrijving in detail van het onroerend en roerend vermogen van een natuurlijke persoon) die zich bevindt bij voormelde instantie.

De beroepsinstantie moet in casu dan ook concluderen dat er inderdaad een decretale geheimhoudingsplicht werd ingeschreven in de Vlaamse Codex Fiscaliteit. Op grond daarvan mag aan verzoeker uit het voormelde nalatenschapsdossier van █████ geen informatie worden vrijgegeven omtrent gegevens die personeelsleden van de Vlaamse Belastingdienst ter kennis zijn gekomen op grond van hun functie of beroep.

Artikel II.34, 1° van het Bestuursdecreet formuleert een absolute uitzonderingsgrond. De vaststelling dat de openbaarmaking afbreuk doet aan de decretaal voorziene geheimhoudingsplicht volstaat om de aanvraag af te wijzen, zonder dat het belang van de openbaarheid daartegen kan worden ingebracht. De beroepsinstantie is daarom van oordeel dat om voormelde redenen (decretale geheimhoudingsverplichting) de openbaarmaking van de opgevraagde de successieaangifte van de nalatenschap van █████ niet kan worden toegestaan.

De beroepsinstantie stelt vast dat in artikel 3.20.0.0.1. van diezelfde Vlaamse Codex Fiscaliteit wel een mogelijkheid is voorzien voor de mededeling van een successieaangifte, in afwijking van de voormelde geheimhoudingsverplichting :

“Het bevoegde personeelslid reikt op verzoek van de betrokkenen in rechtstreekse naam, van hun erfgenamen of rechthebbenden of op verzoek van derden die voldoende belang aantonen, een afschrift of een uittreksel van de successieaangiften uit.”

In deze bepaling is dus voorzien dat een derde ook een afschrift kan ontvangen van een successieaangifte, op voorwaarde dat die daartoe voldoende belang kan aantonen. Uit de door de beroepsinstantie ingewonnen informatie is gebleken dat het hier een nalatenschapsdossier betreft, waarbij verzoeker als derde totaal geen belang bij heeft. Verzoeker had wel op 2 september 2019 een legaat gekregen, maar de overledene heeft later, op 27 december 2021, een nieuw testament gemaakt, waarbij verzoeker niet langer als begunstigde voorkwam en de nalatenschap gewoon de wettelijke devolutie volgt. Verzoeker heeft bijgevolg dus geen enkel belang (meer) bij het kennen van actief en passief van de desbetreffende nalatenschap. Om die reden kan dan ook in casu geen toepassing worden gemaakt van voormeld artikel 3.20.0.0.1. van de Vlaamse Codex Fiscaliteit.

Tenslotte wijst de beroepsinstantie erop dat de twee beslissingen van de Vrederechter in casu niet ter zake dienend zijn, daar de (gedwongen) uitvoering ervan niet afdwingbaar is via het instellen van een beroep in het kader van de passieve openbaarheid van bestuur: de beroepsinstantie is enkel bevoegd om een openbaarheidsverzoek te toetsen aan de bepalingen van Titel II, hoofdstuk 3 van het Bestuursdecreet, meer bepaald door na te gaan of er eventueel wettelijke of decretale uitzonderingsgronden in te roepen zijn om

bepaalde bestuursdocumenten niet openbaar te maken. De beroepsinstantie is in casu van oordeel dat dit wel het geval is, verwijzende naar wat hiervoor werd uiteengezet.

In dat verband wijst de Beroepsinstantie er ten overvloede op dat de beide uitspraken van de Vrederechter er zijn gekomen op éézijdig verzoek van verzoeker en in de uitspraken wordt duidelijk gesteld dat die enkel zijn gebaseerd op de procedurestukken en de door verzoeker neergelegde bewijsstukken. De Vlaamse Belastingdienst was geen betrokken partij daarbij. De beroepsinstantie wijst er ook op dat de Vrederechter er wellicht is van uitgegaan dat hij nog bevoegd was in dit dossier op basis van artikel 143 Wetboek Successierechten. Vanaf 1 januari 2015 is de bevoegdheid rond successierechten evenwel overgedragen aan de gewesten en is Vlaamse Codex Fiscaliteit van toepassing geworden voor de successierechten, waardoor de bepalingen van het Wetboek successierechten sindsdien niet meer van toepassing is voor het Vlaamse Gewest. In artikel 3.20.0.0.1 Vlaamse Codex Fiscaliteit legt de decreetgever de bevoegdheid om te beslissen over het afleveren van een afschrift van een successieaangifte bij de personeelsleden van Vlabel.

Het ingestelde beroep wordt om voorgaande redenen dan ook als **ongegrond** beschouwd.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■ d.d. 16 juni 2023 tegen de weigeringsbeslissing van de Vlaamse Belastingdienst d.d. 26 mei 2023 wordt als ontvankelijk doch ongegrond beschouwd.

Brussel, 7 juli 2023

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter